

Suvestinė redakcija nuo 2004-12-09 iki 2007-02-03

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [124-5667](#), i. k. 103106ANUTA0003-116

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

N U T A R I M A S

DĖL ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SAŃAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI ŠILDYTI IR ŠALTAM VANDENIUI PAŠILDYTI

2003 m. gruodžio 22 d. Nr. O3-116

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo (Žin., 2003, Nr. [73-3352](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvus būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti bei jų taikymo metodiką (pridedama).

2. Įsigaliojus šiai metodikai, pripažinti netekusiu galios Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 1999 m. birželio 30 d. nutarimą Nr. 30 „Dėl kompensuojamo normatyvinio energijos kiekio bendrojo (naudingojo) ploto vienam kvadratiniam metrui šildyti“ (Informaciniai pranešimai, 1999, Nr. [26-4](#)).

PIRMININKAS

VIDMANTAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimu
Nr. O3-116

ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SAŃAUDŲ NORMATYVAI BŪSTUI ŠILDYTI IR ŠALTAM VANDENIUI PAŠILDYTI BEI JŲ TAIKYMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši metodika reglamentuoja atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų bei faktinių sąnaudų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti nustatymo tvarką skaičiuojant kompensacijas.

2. Metodika siekiama įgyvendinti socialinės paramos prieinamumą gyventojams apsirūpinant šiluma bei karštu vandeniu nepriklausomai nuo naudojamų energijos ar kuro rūšių.

II. PAGRINDINĖS SAŃVOKOS

3. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos:

Būstas – vienbutis gyvenamasis namas, jo dalis, butas ar kitos patalpos, tinkamos asmeniui arba šeimai gyventi.

Butas – gyvenamojo namo dalis iš vieno ar kelių gyvenamųjų kambarių, virtuvės bei kitų patalpų, konstrukcijomis atskirta nuo bendrojo naudojimo patalpų, kitų butų ir negyvenamųjų patalpų.

Energijos rūšys – elektros ir šilumos energija.

Kuro rūšys – kuras, naudojamas šildymui ir karštam vandeniui ruošti: buitinis kuras, suskystintos dujos, gamtinės dujos, akmens anglis, antracitas, durpės, durpių briketai, malkos, naudoti tepalai ir kita.

Norminės kuro sąnaudos – kuro sąnaudos vienai kilovatvalandei šilumos išgauti.

Vidutiniai energijos ar kuro sąnaudų normatyvai – santykiniai energijos ar kuro kiekiai ploto, tūrio vienetai ar pan., nustatomi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisijos) ir taikomi, kai nėra būsto šilumos reikmėms atskiros energijos ar kuro rūšių apskaitos.

Faktinės energijos ar kuro sąnaudos – santykiniai energijos ar kuro kiekiai ploto, tūrio vienetai ar pan., nustatomi pagal apskaitos prietaisų rodmenis arba pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus paskirstymo metodus.

III. NUORODOS

4. Metodika priimta remiantis šių teisės aktų nuostatomis:

4.1. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymu (Žin., 2003, Nr. [73-3352](#));

4.2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#), 2003, Nr. 69-3118);

4.3. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu (Žin., 2003, Nr. [51-2254](#));

4.4. Statybos techniniu reglamentu STR 2.01.01 (6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ (Žin., 1999, Nr. [107-3120](#));

4.5. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ (Žin., 2002, Nr. [39-1446](#));

4.6. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.04:2000 „Pastato šildymo sistemos galia. Šilumos suvartojimas“ (Žin., 2000, Nr. [86-2634](#));

4.7. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.01:1998 „Šilumos tiekimo tinklai ir šilumos punktai“;

4.8. Statybos techniniu reglamentu STR 1.12.05:2002 „Gyvenamųjų namų naudojimo ir priežiūros privalomieji reikalavimai“ (Žin., 2002, Nr. [81-3504](#));

4.9. Statybos techniniu reglamentu STR 2.05.01:1999 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ (Žin., 1999, Nr. [41-1297](#));

4.10. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 03 – 105 „Dėl maksimalių šilumos suvartojimo normų daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti“.

IV. ENERGIJOS IR KURO ŠAŅAUDŲ NORMATYVAI BEI JŲ TAIKYMAS

5. Kompensuotinių energijos ir kuro šaŅaudų normatyvų ar faktinių šaŅaudų nustatymas:

5.1. Šilumos energijos (q) atitinkami kompensuotini vidutinių šaŅaudų normatyvai nustatomi pagal 6, 7, 8 punktuose pateiktas 1, 2, 3 lenteles:

šildymui, ($q_{\text{š}}$)	kWh/m ² per mėn.
karštam vandeniui:	
šalto vandens pašildymui, (q_{Kv})	kWh/m ³
karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai), (q_{R})	kWh/būstui per mėn.

Faktinės šilumos šaŅaudos nustatomos iš apskaitos prietaisų rodmenų arba apskaičiuojamos pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus paskirstymo metodus. Kompensuotina šilumos šaŅaudų dalis negali viršyti maksimalių šilumos šaŅaudų normatyvų, nustatytų pagal 4.10 punktą.

5.2. Elektros energijos (q_{el}) atitinkami kompensuotini vidutinių šaŅaudų normatyvai nustatomi 5.1 punkte nustatyta tvarka, įvertinus elektros prietaisų naudingo veikimo koeficientą (η_{el}):

šildymui, $q_{\text{š el}} = q_{\text{š}}/\eta_{\text{el}}$	kWh/m ² per mėn.
karštam vandeniui:	
šalto vandens pašildymui $q_{\text{Kv el}} = q_{\text{Kv}}/\eta_{\text{el}}$	kWh/m ³
karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai) $q_{\text{R el}} = q_{\text{R}}/\eta_{\text{el}}$	kWh/būstui per mėn.
čia η_{el} – elektros šildymo prietaisų η_{el} pagal techninę dokumentaciją arba 0,9 – kai jos nėra.	

5.2.1. Elektros energijos kompensuotinių šaŅaudų normatyvai taikomi pateikus projektą ir įrengimą patvirtinančius dokumentus. Rajonuose, kur karštas vanduo centralizuotai netiekiamas, kompensuotinas elektros energijos kiekio normatyvas šalto vandens pašildymui taikomas pateikus tokio šildytuvo įsigijimą ir įrengimą patvirtinančius dokumentus.

5.2.2. Kai elektros energijos faktinės šaŅaudos nustatomos iš atskiro elektros skaitiklio rodmenų, kompensuotina elektros energijos šaŅaudų dalis negali viršyti maksimalių šilumos šaŅaudų normatyvų, nustatytų pagal 4.10 punktą.

5.2.3. Kai elektros energijos faktinių šaŅaudų nustatymui atskiras elektros skaitiklis neįrengtas, kompensuotina elektros energijos šaŅaudų dalis nustatoma taikant vidutinių šilumos šaŅaudų normatyvus, perskaičiuotus faktinėms sąlygoms 6 ir 8 punktuose nustatyta tvarka.

5.3. Kuro rūšių (g) atitinkami kompensuotini vidutinių šaŅaudų normatyvai nustatomi 5.1 punkte nustatyta tvarka, įvertinus naudojamo kuro normines šaŅaudas bei kuro deginimo prietaisų naudingo veikimo koeficientą:

šildymui $g_{\text{š}} = q_{\text{š}} \times C_{\text{k}}/\eta_{\text{k}}$	kg/m ² per mėn.
karštam vandeniui:	
šalto vandens pašildymui $g_{\text{Kv}} = q_{\text{Kv}} \times C_{\text{k}}/\eta_{\text{k}}$	kg/m ³
karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai) $g_{\text{R}} = q_{\text{R}} \times C_{\text{k}}/\eta_{\text{k}}$	kg/būstui per

mėn.

čia: C_k – norminės kuro sąnaudos kg/kWh (žr. 4 lentelę), η_k – kuro deginimo prietaisų η_k pagal techninę dokumentaciją arba 0,7 – kai jos nėra.

5.3.1. Kompensuotinių kuro rūšių sąnaudų normatyvai būsto šildymui (g_s) bei šalto vandens pašildymui (g_{Kv}) taikomi bet kuriuo atveju, o karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai) (g_R) – pateikus projektą ir įrengimą patvirtinančius dokumentus.

5.3.2. Kai kompensacijos skaičiuojamos rečiau, negu kartą per mėnesį, kompensuotina kuro sąnaudų dalis nustatoma taikant vidutinių šilumos sąnaudų normatyvus, nustatytus standartinėmis sąlygomis.

5.3.3. Kai kuro rūšių (gamtinių dujų) faktinių sąnaudų nustatymui atskiras gamtinių dujų skaitiklis neįrengtas, kompensuotina gamtinių dujų sąnaudų dalis nustatoma taikant vidutinių šilumos sąnaudų normatyvus, perskaičiuotus faktinėms sąlygoms 6 ir 8 punktuose nustatyta tvarka.

6. Maksimalių ir vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai (q_s) būstui šildyti pateikiami 1 lentelėje:

1 lentelė

<i>Namų tipai</i>	<i>Maksimalių šilumos sąnaudų normatyvai būsto šildymui $q_{s0\ max}$ kWh/m² per mėn.</i>	<i>Vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai būsto šildymui $q_{s0\ vidut.}$ kWh/m² per mėn.</i>
-------------------	---	---

Gyvenamieji namai, pastatyti iki 1992 metų

Vieno aukšto, vienbučiai ir daugiabučiai	52	36
1–2 aukštų, vienbučiai ir daugiabučiai, įskaitant mansardas	50	35
2 aukštų, daugiabučiai blokuoti	44	31
3–4 aukštų, daugiabučiai	38	27
5 aukštų daugiabučiai	34	24
6 aukštų ir aukštesni	35	25

Gyvenamieji namai, pastatyti pagal RSN 143-92 ir STR 2.05.01:1999 reikalavimus

Vieno aukšto, vienbučiai ir daugiabučiai	31	21
1–2 aukštų, vienbučiai ir daugiabučiai, įskaitant mansardas	30	21
2 aukštų daugiabučiai blokuoti	26	18
3–4 aukštų	23	16
5 aukštų	21	15
6 aukštų ir aukštesni	21	15

6.1. Maksimalių ($q_{s0\ max}$) ir vidutinių ($q_{s0\ vidut.}$) šilumos sąnaudų normatyvai būsto šildymui nustatyti esant tokioms standartinėms sąlygoms:

6.1.1. ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė išorės oro temperatūra 0 °C;

6.1.2. butų (patalpų) aukštis nuo grindų iki lubų 2,5 m;

6.1.3. ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė trukmė 30,4 paros (730 valandų);

6.1.4. ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė vidaus patalpų temperatūra +18 °C.

6.2. Maksimalių ir vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai skaičiuojami, kai faktinės sąlygos skiriasi nuo standartinių:

6.2.1. faktinė ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) išorės oro vidutinė temperatūra, įvertinama koeficientu k_t :

$$k_t = (1 - t_{i\bar{s}} / 18)$$

čia $t_{i\bar{s}}$ – ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė išorės oro temperatūra, pateikta Lietuvos hidrometeorologinės tarnybos, ± °C;

6.2.2. faktinis butų (patalpų) aukštis, įvertinamas koeficientu k_H :

$$k_H = H / 2,5$$

čia H – faktinis butų (patalpų) aukštis nuo grindų iki lubų, m;

6.2.3. faktinė ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) trukmė, įvertinama koeficientu k_z :

$$k_z = z / 730$$

čia z – ataskaitinio laikotarpio (šilumos vartojimo) faktinė trukmė, val.;

6.2.4. maksimalių ($q_{SF \max}$) ir vidutinių ($q_{SF \text{ vidut}}$) šilumos sąnaudų normatyvai šildymui, įvertinantys visas faktines sąlygas:

$$q_{SF \max} = q_{\bar{S}0 \max} \times (k_t \times k_H \times k_z) \quad \text{kWh/m}^2 \text{ per mėn.}$$

arba

$$q_{SF \text{ vidut}} = q_{\bar{S}0 \text{ vidut}} \times (k_t \times k_H \times k_z) \quad \text{kWh/m}^2 \text{ per mėn.}$$

6.3. Netipiniams sudėtingos formos ir didelio tūrio pastatams maksimalių ir vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai šildymui gali būti koreguojami pagal 4.9 punktą.

6.4. Maksimalių ir vidutinių šilumos sąnaudų normatyvų šildymui taikymas:

6.4.1. Kai faktinės šilumos sąnaudos būsto šildymui nustatomos iš apskaitos prietaisų rodmenų arba pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus paskirstymo metodus, kompensuotina šilumos sąnaudų dalis negali viršyti maksimalių šilumos sąnaudų normatyvų šildymui, nustatytų pagal 4.10 punktą.

6.4.2. Kai šilumos sąnaudos būsto šildymui nustatomos ne iš apskaitos prietaiso rodmenų arba ne pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus paskirstymo metodus, kompensuotina šilumos sąnaudų dalis nustatoma pagal vidutinius šilumos suvartojimo normatyvus šildymui.

7. Vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai šalto vandens kubinio metro pašildymui (q_{KV}) pateikiami 2 lentelėje:

2 lentelė

Taikymas	Vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai q_{KV} kWh/m ³
Respublikoje	51
Panevėžio m.*	66
Visagino m.*	69

*- atvira karšto vandens tiekimo sistema.

Kitus vidutinių šilumos sąnaudų normatyvus šalto vandens kubinio metro pašildymui nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija.

8. Vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai) priklausomai nuo karšto vandens tiekimo sistemos tipo (q_R) pateikiami 3 lentelėje:

3 lentelė

Karšto vandens tiekimo sistemos tipas	Vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai q_R kWh/būstui per mėn.
Kai yra du karšto vandens ir cirkuliacijos sistemos stovai* bute ir vonios šildytuvai	160
Kai yra du karšto vandens ir cirkuliacijos sistemos stovai bute, bet nėra vonios šildytuvo	80
Kai cirkuliacijos sistema yra tik namo rūsyje	10

* – stovas – vienas vamzdis.

8.1. Vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai cirkuliacijai nustatyti esant standartinėms sąlygoms, kai ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) trukmė 30,4 paros (730 valandų).

8.2. Kai faktinės sąlygos skiriasi nuo standartinių, vidutinių šilumos sąnaudų normatyvai perskaičiuojami, ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) faktinę trukmę įvertinant koeficientu k_z :

$$k_z = z / 730$$

$$q_{Rz} = q_R \times k_z$$

kWh/būstui per mėn.,

čia z – ataskaitinio laikotarpio (šilumos vartojimo) faktinė trukmė, val.

8.3. Kitiems karšto vandens tiekimo sistemų tipams vidutinių šilumos sąnaudų normatyvus cirkuliacijai nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija.

8.4. Kai vonioje įrengtas elektrinis vonios šildytuvai, kompensuotinas vidutinių energijos sąnaudų normatyvas cirkuliacijai (q_R) nustatomas iš atitinkamos cirkuliacijos sistemos su vonios šildytuvu vidutinio sąnaudų normatyvo atėmus analogiškos cirkuliacijos sistemos be vonios šildytuvo vidutinį sąnaudų normatyvą.

9. Kuro rūšių energetinių (W_k) ir norminių kuro sąnaudų (C_k) verčių vidutiniai dydžiai pateikiami 4 lentelėje:

4 lentelė

„Kuro rūšys	Energetinės vertės W_k , kWh/kg	Norminės kuro sąnaudos C_k , kg/kWh
Buitinis kuras 11,72 0,0853		
Suskystintos dujos*	12,78	0,0782
Išgarintos suskystintos dujos*	29,90 kWh/m ³	0,0334 m ³ /kWh
Gamtinės dujos**	9,3 kWh/nm ³	0,1075 nm ³ /kWh
Akmens anglis	6,98	0,1433
Antracitas	8,14	0,1228
Durpės	2,69	0,3717
Durpių briketai	4,07	0,2457
Naudoti tepalai	7,57	0,1321
Malkos, I kategorijos, natūraliai džiovintos (ąžuolas, uosis, klevas, beržas, skroblas, guoba, maumedis)***	2,28x10 ³ kWh/ktm	0,4386x10 ⁻³ ktm/kWh
Malkos, mišrios, 30 proc. drėgnumo***	1,53x10 ³ kWh/ktm	0,6536x10 ⁻³ ktm/kWh
Kitos (skiedros ir jų trupiniai, pjuvenos ir jų briketai, šiaudai ir kt.)		„

*- suskystintas dujas tiekiant iš grupinių rezervuarų, dujų apskaitos ir paskirstymo butams tvarką nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija;

** - dujų kiekis, kuris, esant norminėms sąlygoms (temperatūra + 20 °C, slėgis – 101,325 kPa), užima vieno kubinio metro tūrį;

*** - ktm³ – kietmetris.

Kitų kuro rūšių norminių kuro sąnaudų (C_k) verčių vidutinius dydžius nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-130](#), 2004-12-03, Informaciniai pranešimai, 2004, Nr. 94-839 (2004-12-08), i. k. 104106ANUTA0003-130

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Ši metodika įsigalioja Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo nustatyta tvarka.

11. Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų taikymo bei skaičiavimo pavyzdžiai pateikiami šios metodikos priede.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-130](#), 2004-12-03, Informaciniai pranešimai, 2004, Nr. 94-839 (2004-12-08), i. k. 104106ANUTA0003-130

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti" papildymo